

سرشناسه:	ابوطالبی، مهدی، ۱۳۵۴ -
عنوان و نام پدیدآورنده:	بررسی و نقد تئوری‌های انقلاب اسلامی ایران؛ تئوری نیکی آر. کدی و میشل فوکو / مهدی ابوطالبی و رضا رمضان‌نرگسی؛ تدوین نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، معاونت پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی.
مشخصات نشر:	قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۳۹۲.
مشخصات ظاهری:	۱۹۲ ص.
فروست:	مجموعه انقلاب اسلامی؛ ۵۳
شابک دوره:	978-964-531-418-5
شابک:	978-964-531-417-8
وضعیت فهرست نویسی:	فیبا
موضوع:	کدی، نیکی - نقد و تفسیر
موضوع:	فوکو، میشل، ۱۹۸۴ - ۱۹۲۶م - نقد و تفسیر
موضوع:	فوکو، میشل، ۱۹۸۴ - ۱۹۲۶م - تئوری‌های سیاسی و اجتماعی
موضوع:	انقلاب
موضوع:	انقلاب - فلسفه
موضوع:	ایران - تاریخ - انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷
شناسه افزوده:	رمضان‌نرگسی، رضا، ۱۳۴۷ -
شناسه افزوده:	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف
شناسه افزوده:	دانشگاه معارف اسلامی، معاونت پژوهشی
رده بندی کنگره:	۱۳۹۱ ت ۲ الف/۴۹۱ JC
رده بندی دیویی:	۳۲۱/۰۹۴
شماره کتاب شناسی ملی:	۳۰۶۱۳۷۰

استاد محترم و دانشجوی عزیز

خواهشمند است با ارائه دیدگاه‌های خود ما را در رفع نواقص و ارتقای کتاب یاری بخشید.

شماره تلفکس واحد ارزیابی علمی: ۳۷۷۴۹۹۱۹ - ۰۲۵

پست الکترونیکی: arzyabi@maaref.ac.ir صندوق پستی: ۶۱۷۳ - ۳۷۱۵۵

مجموعه تئوری‌های انقلاب ۲

بررسی و نقد

تئوری‌های انقلاب اسلامی ایران؛

تئوری نیکی آر. کدی و میشل فوکو

دکتر مهدی ابوطالبی

دکتر رضا رمضان‌نرگسی



بررسی و نقد تئوری‌های انقلاب اسلامی ایران؛

تئوری نیکی آر. کدی و میشل فوکو

مجموعه تئوری‌های انقلاب ۲

نویسندگان: مهدی ابوطالبی و رضا رمضان نرگسی

تدوین: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها

معاونت پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی

ویراستار: امیرعباس رجبی

طراح جلد: سعیده کلانتری

صفحه‌آرا: صالح زارع

ناشر: دفتر نشر معارف

نوبت چاپ: یکم، تابستان ۱۳۹۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۴۰۰ تومان

شابک: ۸ - ۴۱۷ - ۵۳۱ - ۹۶۴ - ۹۷۸

کلیه حقوق محفوظ است

مراکز پخش:

مدیریت پخش دفتر نشر معارف: قم، خیابان شهدا، کوچه ۳۲، شماره ۲، تلفن و نمابر ۳۷۷۴۰۰۰۴

فروشگاه شماره یک (پاتوق کتاب): قم، خیابان شهدا، روبه‌روی دفتر مقام معظم رهبری،

تلفن ۳۷۷۳۵۴۵۱

فروشگاه شماره دو (پاتوق کتاب): تهران، خیابان انقلاب، چهار راه کالج، بلاک ۷۱۵؛

تلفن ۸۸۹۱۱۲۱۲؛ نمابر ۸۸۸۰۹۳۸۶

فروشگاه شماره سه (فرهنگ و اندیشه): قم، ابتدای بلوار امین، بلوار جمهوری اسلامی،

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها، تلفن: ۳۲۹۰۴۴۴۰

نشانی الکترونیکی: E-mail: info@ketabroom.ir؛ پایگاه اینترنتی: www.ketabroom.ir

سخن آغازین

انقلاب‌ها از پدیده‌های نادر اجتماعی است که به‌خاطر اهمیت‌شان، اندیشمندان و نظریه‌پردازان بسیاری به تحلیل آنها پرداختند. انقلاب اسلامی ایران نیز با توجه به اینکه از انقلاب‌های بزرگ دنیا به‌شمار می‌آید، مورد توجه و تحلیل بسیاری از نظریه‌پردازان و پژوهشگران واقع شده است.

ازجمله نظریه‌پردازانی که سعی در تحلیل انقلاب اسلامی داشتند، می‌توان به نیکی آر. کدی و میشل فوکو اشاره کرد. از مهم‌ترین آثار کدی که به تحلیل انقلاب اسلامی ایران پرداخته می‌توان به سه اثر با عناوین ریشه‌های انقلاب ایران، مطالعه تطبیقی انقلاب‌های ایران و چرایی انقلابی شدن ایران اشاره کرد. وی انقلاب ایران را مذهبی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی می‌داند که نارضایتی‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی ایرانیان، در طول ده‌ها سال، با پیوند توده‌های عظیم مردم به اسلام و تفسیر جدید از دین که توجیه‌کننده ایده‌های انقلابی بود، موجب وقوع آن شد. تأکید بیش از حد ایشان بر نارضایتی‌های اقتصادی حاصل از نوسازی شتابان پهلوی دوم و نیز عدم درک درست وی از آموزه‌های تشیع، تحلیل وی را با اشکال‌های بسیاری مواجه می‌سازد که در متن پیش‌رو مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فوکو نیز براساس باورهای خود، انقلاب اسلامی ایران را انقلابی پست‌مدرن

معرفی می‌کند، و در خلال مسافرت به ایران، قبل از پیروزی انقلاب، در مقالاتی به دفاع از انقلاب اسلامی می‌پردازد. مطالب ایشان در دو کتاب، با عنوان *ایرانیان چه رؤیایی به سر دارند و ایران، روح یک جهان بی‌روح* گردآمده است. روشن است که با تفکر پست مدرن نمی‌توان به تبیین انقلابی پرداخت که ریشه در اندیشه‌های ناب شیعی دارد.

مجموعه‌ای که به بررسی و نقد تئوری‌های مطرح درباره انقلاب اسلامی ایران می‌پردازد، در جلد دوم به بررسی و نقد تئوری‌پردازی نیکی آر. کدی و میشل فوکو درباره انقلاب اسلامی ایران اختصاص دارد که توسط حجج اسلام دکتر مهدی ابوطالبی و دکتر رضا رمضان‌نرگسی تدوین شده است.

معاونت پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی ضمن قدردانی از تلاش نویسندگان محترم، از ارزیابان ارجمند حجت‌الاسلام دکتر ابوذکر مظاهری و دکتر عبدالوهاب فراتی سپاسگزاری می‌نماید. همچنین از تلاش مدیر محترم گروه انقلاب اسلامی حجت الاسلام دکتر حسین ارجینی و آقای محمد ابراهیم نیکزاد کارشناس گروه انقلاب اسلامی که ارزیابی و نظارت بر مراحل مختلف تهیه و تدوین این اثر را عهده‌دار بودند، و نیز از آقای سید سعید روحانی، مدیر محترم امور پژوهشی و همه همکاران معاونت پژوهشی دانشگاه که در مراحل مختلف تدوین، آماده‌سازی و چاپ کتاب ما را یاری رساندند، قدردانی می‌نماید.

امیدواریم کتاب حاضر اثری سودمند برای اساتید و دانشجویان محترم باشد و فرهیختگان ارجمند نیز با ارائه دیدگاه‌های ارزشمند خود ما را در راستای تولید آثار مطلوب‌تر یاری رسانند.

فهرست مطالب

بخش اول: بررسی و نقد تحلیل نیکی آر. کدی از نهضت امام خمینی علیه السلام

(۱۳۰ - ۹)

پیش گفتار.....	۱۱
مقدمه.....	۱۳
الف) ماهیت نهضت امام خمینی علیه السلام و انقلاب اسلامی از نظر کدی.....	۱۵
یک. احیای اسلامی اخیر ایران.....	۱۶
دو. نارضایتی‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی در قرن‌های نوزدهم و بیستم.....	۱۸
دوران قاجار.....	۱۸
دوران پهلوی.....	۲۳
سه. خلاصه نظریه.....	۳۲
ب) نقد و بررسی نظریه کدی.....	۳۲
یک. حاکمیت دیدگاه شرق‌شناسانه و اندیشه ترقی.....	۳۴
۱. روش فیلولوژی کلاسیک.....	۳۴
۲. برتری غرب بر شرق و اندیشه ترقی.....	۴۰
۳. استفاده از منابع دست دوم و یک‌سویه شرق‌شناسان.....	۶۱
دو. حاکمیت دیدگاه کلیسایی - مسیحی.....	۶۵
۱. تحلیل مادی از رفتار و نظریات علما.....	۶۶
۲. تقلیل امور دینی به غیردینی.....	۷۲
سه. حاکمیت نظریه سکولاریسم.....	۱۰۴
علما، تهدیدکننده قدرت دولت مرکزی.....	۱۰۴
چهار. حاکمیت دیدگاه تاریخیگری.....	۱۰۶
تحلیل نادرست از دین اسلام و مذهب تشیع.....	۱۰۹

نتیجه‌گیری.....	۱۱۳
کتابنامه.....	۱۱۹

بخش دوم: دغدغه‌های میشل فوکو درباره «انقلاب اسلامی ایران»

(۱۹۲ - ۱۳۱)

مقدمه.....	۱۳۳
الف) فوکو و انقلاب اسلامی.....	۱۴۰
یک. چارچوب نظری فوکو در تحلیل انقلاب اسلامی ایران.....	۱۴۰
۱. تاریخ در نزد فوکو.....	۱۴۱
۲. قدرت در نظریه فوکو.....	۱۴۶
۳. نقد فوکو به مدرنیسم.....	۱۵۰
دو. علل اصلی انقلاب ایران از نظر فوکو.....	۱۵۵
۱. شکست مدرنیسم.....	۱۵۶
۲. ویژگی‌های مذهب تشیع.....	۱۶۰
سه. وجود ویژگی‌های منحصربه‌فرد در انقلاب اسلامی ایران.....	۱۶۴
۱. نمایش اراده کاملاً جمعی ملت در برابر قدرت حاکمه.....	۱۶۴
۲. نقش فعال دین در اراده مردم به تغییر ریشه‌ای زندگی خود.....	۱۶۶
۳. وجود رهبری منحصربه‌فرد و افسانه‌ای.....	۱۶۸
۴. ارتباط بین آیین‌های مذهبی و اراده جمعی.....	۱۶۸
ب) حکومت اسلامی در نزد فوکو (تخیلی، مدرن یا فرامدرن).....	۱۶۹
وارد کردن معنویت در سیاست.....	۱۷۲
ج) موضع فوکو درباره انقلاب اسلامی ایران بعد از پیروزی.....	۱۷۳
موضع‌گیری‌های فوکو بعد از انقلاب اسلامی.....	۱۷۳
تحلیلی از انتقادهای فوکو از انقلاب اسلامی.....	۱۷۵
۱. پیامدهای تمجید از انقلاب ایران.....	۱۷۶
۲. ناتوانی تفکر پست‌مدرنیستی فوکو در شناخت صحیح انقلاب اسلامی.....	۱۷۹
۳. تسلط نگاه شرق‌شناسی بر اندیشمندان غرب از جمله فوکو.....	۱۸۲
د) نظریه مختار.....	۱۸۵
نتیجه‌گیری.....	۱۸۷
کتابنامه.....	۱۸۹